higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

# NASIENRIGLYN

## NASIONALE SERTIFIKAAT

## FINANSIËLE REKENINGKUNDE N6

**7 Junie 2021**

**Hierdie nasienriglyn bestaan uit 6 bladsye.**

Kopiereg voorbehou

## VRAAG 1

1.1 1.1.1 Bates
1.1.2 Bedryfslaste
1.1.3 Uitgawes
1.1.4 Inkomste
1.1.5 Ekwiteit
(5 × 2) (10)

1.2 1.2.1 1 150 × 15/115✓
= 150✓ (2)

1.2.2 3 250 × 0%✓
= 0✓ (2)

1.2.3 150 – 20✓ = 130
130 × 15/115✓
= 17✓ (3)

1.2.4
- Nie gevra✓
- Rente is vrygestel van BTW✓✓ (3)

1.2.5 2 750 × 15/115✓
= 359✓ (2)

1.2.6
- Nie gevra✓
- Tlokwe Handelaars is nie 'n geregistreerde BTW-handelaar nie en kan gevolglik nie BTW vra nie✓✓ (3)

1.3 Om die bedrag BTW✓ te bereken wat die besigheid aan SAID moet betaal ✓ of wat SAID aan die besigheid moet terugbetaal✓ (3)

1.4 'n Besigheid wat by SAID geregistreer is om BTW namens SAID in te win✓✓ (2)
**[30]**

## VRAAG 2

2.1 2.1.1 Alleenhandelaar
2.1.2 Openbare maatskappy
2.1.3 Openbare maatskappy
2.1.4 Vennootskap
2.1.5 Beslote korporasie
2.1.6 Maatskappy sonder winsbejag
2.1.7 Maatskappy met persoonlike aanspreeklikheid
(7 × 2) (14)

2.2 2.2.1 Dividend
2.2.2 Gewone aandele
2.2.3 Voorkeuraandele
2.2.4 Nie-uitkeerbare reserwes
2.2.5 Gemagtigde aandele
2.2.6 Openbarebelangstellingtelling
2.2.7 Maatskappy in staatsbesit
2.2.8 Internasionale finansiële verslagdoeningstandaard/IFVS
2.2.9 Staat van wins/verlies en ander omvattende inkomste
2.2.10 Staat van finansiële posisie
(10 × 2) (20)

2.3 2.3.1 Staat van finansiële posisie (2)

2.3.2 Persoonlike-aanspreeklikheidmaatskappy (2)

2.3.3 Deur aandele aan sy aandeelhouers uit te reik (2)

2.3.4 520 000✓– (250 000 + 10 000)✓
= 260 000✓ (3)

2.3.5 300 000 + 30 000✓ – 15 000✓ – 5 000✓
= 310 000✓ (4)

2.3.6 520 000✓ – 310 000✓
= 210 000✓ (3)

2.3.7 Bedryfslaste (2)

2.3.8 Niebedryfsbates (2)

2.4 2.4.1 Staat van verandering in ekwiteit (2)

2.4.2 Geld wat apart gehou word van die maatskappy se wins om toekomstige onbekende en bekende verpligtinge na te kom (2)

2.4.3 Teruggehoue inkomste aan die begin
R45 000✓
+ netto wins [(220 000✓+ 700✓ – 250✓) – 61 726✓✓ R158 724✓
(220 450 × 28%)]

– Algemene reserwe ✓✓ (R5 000)
– Teruggehoue inkomste aan die einde R198 724 (10)

2.4.4 2 000 000 – 800 000✓
= 1 200 000✓
1 200 000 × R1,50✓
= 1 800 000✓ (4)

2.4.5
- Algemene reserwes
- Nie-uitkeerbare reserwes (2)

2.4.6
- Gewone aandele
- Voorkeuraandele (2)

2.5 Aandelesertifikaat (2)

2.6 Memorandum van inlywing (2)
**[80]**

**VRAAG 3**

**LETLAVHIMBI BK**
**STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 28 FEBRUARIE 2018**

| | NOTE | |
|---|---|---|
| **BATES** | | |
| NIEBEDRYFSBATES✓ | | **692 280** |
| Eiendom, aanleg en toerusting (537 000 + 186 000 - 77 820)✓✓✓ | | 645 180 |
| Ander finansiële bates | | ✓22 500 |
| Lening aan lede | | ✓24 600 |
| | | |
| BEDRYFSBATES✓ | | **272 466** |
| Inventarisse (177 900 + 1 320)✓✓ | | 179 220 |
| Handel en ander ontvangbares (69 450 – 3 474 + 1 140 + 180)✓✓✓✓ | | 67 296 |
| Kontant en kontantekwivalente (24 450 + 1 500)✓✓ | | 25 950 |
| **TOTALE BATES** | | **964 746** |
| | | |
| **EKWITEIT EN LASTE✓** | | |
| Ledebydraes en reserwes✓ | | **314 946** |
| Ledebydraes | | ✓240 000 |
| Reserwes (39 946 + 15 000 + 20 000)✓✓✓ | | 74 946 |
| | | |
| NIEBEDRYFSLASTE✓ | | **350 100** |
| Langtermynlenings | | ✓330 000 |
| Lenings van lede | | ✓20 100 |
| | | |
| BEDRYFSLASTE✓ | | **299 700** |
| Handel en ander betaalbare (47 400 + 5 700 + 3 600)✓✓✓ | | 56 700 |
| SAID/belasting betaalbaar | | ✓63 000 |
| Verspreiding aan lede | | ✓180 000 |
| **TOTALE EKWITEITE AND LASTE** | | **964 746** |

**[30]**

## VRAAG 4

4.1 **ASNAT Bpk.**
**KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2017**

| **Kontantvloei van bedryfsaktiwiteite** | **NOTES** | | |
|---|---|---|---|
| Kontant gegenereer uit werksaamhede | | ✓25 620 | |
| Rente betaal | | ✓ (4 600) | |
| Dividende betaal | | ✓ (4 250) | |
| Belasting betaal | | ✓ (6 950) | |
| Netto kontantvloei van bedryfsaktiwiteite | | | ✓9 820 |
| **Kontantvloei van beleggingsaktiwiteite** | | | |
| Aankoop van grond en geboue | | ✓ (12 500) | |
| Aankoop van toerusting (28 000 - 2 400 - 37 350) | | ✓✓(11 750) | |
| Opbrengs uit die verkoop van toerusting | | ✓2 400 | |
| Netto kontantvloei van beleggingsaktiwiteite | | | ✓(21 850) |
| **Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite** | | | |
| Opbrengs uit uitreik van aandele | | ✓18 000 | |
| Terugbetaling van langtermynlening | | ✓(10 000) | |
| Netto kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite | | | ✓8 000 |
| Netto afname in kontant | | | ✓(4 030) |
| Kontant aan die begin van die periode | | | ✓9 850 |
| Kontant aan die einde van die periode | | | ✓5 820 |

(16)

4.2 4.2.1 **Rekonsiliasie van netto wins voor belasting met kontant gegenereer uit werksaamhede**

| | | |
|---|---|---|
| Netto wins voor belasting | | ✓15 000 |
| Aangepas tot: | | |
| Depresiasie | | ✓6 000 |
| Rente-uitgawes/finansierkoste | | ✓4 600 |
| Bedryfskoste voor werkskapitaal verander | | ✓20 |
| Toename in inventaris | ✓ (4 000) | |
| Afname in debiteure | ✓2 800 | |
| Toename in krediteure | ✓1 220 | |
| Kontant uit werksaamhede | | ✓25 620 |

(8)

4.2.2 **Dividende en belasting betaal**

| | **BELASTING** | **DIVIDENDE** |
|---|---|---|
| Bedrag betaalbaar aan die begin van die jaar | ✓ (800) | ✓(2 250) |
| Bedrae volgens die staat van omvattende inkomste | | |
| Belastinguitgawes | ✓(6 750) | |
| Dividende betaal en voorgestel | | ✓(5 000) |
| Bedrag betaalbaar aan die einde van die jaar | ✓600 | ✓3 000 |
| | 6 950 | 4 250 |

(6)
**[30]**

## VRAAG 5

5.1

| EKSTERNE OUDIT | INTERNE OUDIT |
|---|---|
| • Oudit uitgevoer deur 'n onafhanklike kontrakteur<br>• Die werk is periodies, meestal een of twee keer per jaar<br>• Die doel is om in die behoeftes van derde partye te voorsien<br>• Ouditeur is hoofsaaklik besorg oor die opsporing van bedrog indien dit 'n materiële uitwerking op finansiële state het<br>• Die werk word verdeel in verhouding tot die balansstaat en inkomstestaatrekeninge (Enige 3 × 2) | • Oudit uitgevoer deur 'n werknemer van die maatskappy<br>• Die werk is deurlopend, jaarliks<br>• Die doel is om in die behoeftes van bestuur te voorsien<br>• Die ouditeur is direk betrokke by opsporing en voorkoming van bedrog<br>• Die werk is verdeel volgens sakefunksies (Enige 3 × 2) |

(2 × 6) (12)

5.2 5.2.1 Gekwalifiseerde mening is 'n ongunstige mening/verskag wat uitgereik word deur 'n eksterne ouditeur as die ouditeur besware het oor die oudit wat vrygestel is, bv. finansiële state is nie voorberei volgens die vereiste standaarde nie of die stadaarde en beginsels is nie konsekwent toegepas nie.

5.2.2 Ongekwalifiseerde mening is die beste/positiewe/gunstige mening wat die ouditeur kan uitreik en hy/sy maak so wanneer daar geen beperkings op die omvang van die ondersoek is nie en behoorlike, toepaslike en vereiste standaarde gevolg is in die voorbereiding van die state.

(2 × 2) (4)

5.3
- 'n Stelsel van kontrole,✓ finansieel en andersins,✓
- ingestel deur bestuur✓ as bestuurskontroles✓
- om die besigheid op ordelike wyse te bestuur✓
- om die bates van die besigheid te verseker.✓ (Aanvaar alternatiewe antwoorde) (6)

5.4
- Beplan die oudit om te weet presies wat geoudit gaan word.
- Ontleed en evalueer die bewyse wat ingewin is.
- Kommunikeer die uitslag van die oudit deur 'n ouditverslag.
- Volg die bevindinge op om te bepaal of die aanbevelings van die ouditverslag geïmplementeer is. (4 × 2) (8)

**[30]**

**TOTAAL: 200**

Kopiereg voorbehou